

infoa

september 2016 – nr. 3

**Nye kliniske vejledere
i hjemmeplejen
i Gentofte**

Side 16-18

**Ny dimensionerings-
aftale giver færre
praktikpladser**

Side 20-21

**EUX Velfærd
– et nemt valg**

Side 11-13

Deltag i temadag om socialpsykiatrien

Fagforeningen sætter fokus på arbejdsmiljøet i socialpsykiatrien på en temadag onsdag den 28. september. Alle medlemmer er velkomne
– tilmelding skal ske via fagforeningens hjemmeside: www.foa.dk/sosu

De unge FOA SOSU'er

Selv om man er ung, kan man godt være faglig og kæmpe for unges vilkår. FOA SOSU Ungdom er et tilbud til alle medlemmer under 31 år.

14-15

Bliv fri af eksamensangst

Social- og sundhedsassistent Ruta Rasmussen har været glad for at deltage i kurset "Bliv eksamensklar – få styr på nerverne" i fagforeningen. Kurset er gratis, og tilmelding er efter "først til mølle" princippet.

22-23

INDHOLD

INFOA NR. 3 – 2016

- 4 Vigtigt at tjekke e-Boks!
- 5-10 FOA SOSU inviterer til temadag om socialpsykiatri
En presset hverdag
Den onde spiral skal brydes
Gode råd fra FOA-underviser
FOA: Gode takter – men ikke nok
"Flere sengepladser løser ikke problemet"
- 11-13 Elever strømmer til EUX Velfærd
"EUX passer lige til mig"
FOA SOSU: EUX vil højne prestigen
- 14-15 Vi kan gøre en forskel sammen
- 16-18 SOSU-assistenten som kliniske vejledere
Praktikansvarlige af både navn og gavn
- 20-21 Ny trepartsaftale giver færre praktikpladser
Markant fald i antal SOSU-elever
- 22-23 "Kurset er for alle"

I HVERT NUMMER

- 4 SOSU Kalender
- 19 Kort Nyt

ARBEJD LÆNGERE – LØB STÆRKERE

MARI-ANN PETERSEN,
FORMAND FOR FOA SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

Regeringen har fremlagt sin 2025-plan, altså planen for hvordan regeringen ønsker, at Danmark skal udvikles i årene frem. Hvis den gennemføres, vil uligheden i Danmark blive endnu større.

Statsministeren hævder, at planen giver bedre velfærd. Men de småpenge, der vil blive afsat til den fælles velfærd, rækker langt fra. Antallet af både ældre

og børn stiger de kommende år – men planen forventer ikke, at der ansættes flere offentligt ansatte. Resultatet er, at de offentligt ansatte presses til at løbe endnu hurtigere og nedslides endnu hurtigere.

*Det er en plan, der vil
ramme dig og dine børn.*

Til næste år fremlægger regeringen et såkaldt arbejdsprogram for, hvordan den offentlige sektor effektiviseres, og hvordan flere opgaver kan blive privatiseret. Det er en plan for fortsatte fyringer i kommuner og regioner de kommende 10 år.

I stedet skal der bruges penge til mere privat vækst og forbrug. Planen vil give skattelettelse, først og fremmest til de velstillede, og skatte- og afgiftslettelse

til erhvervslivet. Enhver skattelettelse mindsker grundlaget for den fælles velfærd, som der er behov for at styrke og udvide.

Planen skal blandt andet finansieres ved, at alle skal arbejde længere. For tredje gang på 10 år vil regeringen hæve pensionsalderen. For alle der er under 58 år, hæves folkepensionsalderen til 67 ½ år. Det rammer blandt andet FOA's medlemmer meget hårdt. Med et stadig mere belastende arbejde har rigtig mange af vores medlemmer mere end svært ved at fortsætte med at arbejde til de nuværende grænser for efterløn og pension.

I FOA kæmper vi for vores fælles velfærd. Det er nødvendigt med flere offentligt ansatte for at give den nødvendige pleje, omsorg og praktisk bistand til de mange, der har hårdt brug for det. Det er nødvendigt med flere ansatte for at give den stærkt nødvendige forbedring af arbejdsmiljøet og mindske nedslidningen.

FOA

Social- og Sundhedsafdelingen
Godthåbsvej 15,
2000 Frederiksberg

Telefon **4697 2222**
E-mail **sosu@foa.dk**
Fax **4697 2220**

Social- og Sundhedsafdelingens
A-kasse

Telefon **4697 2222**
E-mail **akas050@foa.dk**
Fax **4697 2211**

Åbningstider i fagforening og a-kasse:

Åbningstider		Telefontider
Mandag	Kl. 8.30–15.00	Kl. 10.00–14.00
Tirsdag	Kl. 8.30–15.00	Kl. 10.00–14.00
Onsdag*	Kl. 8.30–17.00	Kl. 10.00–17.00
Torsdag	Kl. 8.30–15.00	Kl. 10.00–14.00
Fredag	Kl. 8.30–13.00	Kl. 10.00–12.00

A-kassens hotline

Har du spørgsmål uden for åbningstid, kan du benytte dig af a-kassens hotline, der har åbent fra mandag til fredag i tidsrummet kl. 16.00–20.00. Telefonnummer: 4697 1010.

*) Fagforening og a-kasse er lukket den 2. onsdag i hver måned. Til og med september 2016 er det kun muligt at tale med fagforeningens sagsbehandlere om onsdagen i tidsrummet: Kl. 15.00 - 17.00.

Hjemmeside
www.foa.dk/sosu

Vigtigt at tjekke e-Boks!

FOA Social- og Sundhedsafdelingen oplever for øjeblikket, at medlemmer får problemer med deres arbejdsgiver, fordi de ikke læser posten i deres e-Boks. Der kan være vigtig post i din e-Boks, så husk derfor at indstille den til at give besked, når der er nyt

AF LISE LOTTE BLICHER BENDTSEN

Det er ikke alene almindelige breve fra det offentlige, der havner i din e-Boks. Lønsedler og indkaldelse til eksempelvis tjenestelige samtaler sendes også ofte til den elektroniske postboks. Og da de elektroniske breve i e-Boks lovgivningsmæssigt er sidestillet med papirbrevet i postkassen, så er der ikke nogen undskyldning for, at du ikke har læst brevet.

Fagforeningen har oplevet, at medlemmer troede, at det "bare" var en lønseddel, der var havnet i deres e-Boks, og at de derfor ikke læste posten. Senere viste det sig, at der ikke var tale om en

lønseddel, men derimod en indkaldelse til en tjenestelig samtale, som man ikke sådan kan udeblive fra, fordi man ikke har læst indkaldelsen.

Derfor kan fagforeningen kun opfordre alle til at være opmærksomme på deres e-Boks, og at man sikrer sig mod at komme i en lignende situation. Det kan man blandt andet gøre ved at indstille e-Boks til at give besked, når der er ny post.

Gå derfor ind på www.e-boks.dk og klik på "Menu" i øverste højre hjørne og gå ned i "Indstillinger" og videre til din "Profil" og tilføj e-mailadresser og eventuelt mobilnummer. Klik derefter på "Besked om ny post" og sig ja til automatisk besked på e-mail og eventuelt også via sms.

SOSU-kalender

DEN 6. OKTOBER:

FOA SOSU Ungdom,
kl. 17.00-20.00

DEN 11. OKTOBER:

Aktivitet i Seniorklubben,
kl. 11.00

DEN 19. OKTOBER:

Løncafé, kl. 15.30-17.00

DEN 3. NOVEMBER:

FOA SOSU Ungdom,
kl. 17.00-20.00

DEN 8. NOVEMBER:

FOA Social- og Sundhedsafdelingen afholder generalforsamling – nærmere oplysninger følger senere.

DEN 8. NOVEMBER:

Aktivitet i Seniorklubben,
kl. 11.00

Læs om arrangementerne og tilmeld dig i aktivitetskalenderen på fagforeningens hjemmeside:
foa.dk/sosu

FOA SOSU INVITERER TIL TEMADAG OM SOCIALPSYKIATRI

Med fem drab og et stigende antal vold og trusler sætter FOA Social- og Sundhedsafdelingen spot på udfordringer og problemer i socialpsykiatrien – blandt andet med en temadag den 28. september. Alle medlemmer er velkomne

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO: COLOURBOX

Med fem drab i løbet af de sidste fire år på socialpsykiatriske bosteder rundt i landet, en lang række anmeldelser af voldtægter af medbeboere og en hverdag med et stigende antal vold og trusler mod medarbejdere og strakspåbud fra Arbejdstilsynet, skal der ske noget radikalt. Nu. Det mener FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

For at sætte endnu mere fokus på socialpsykiatrien – og få mere viden om samme, inviterer fagforeningen derfor til temadag for det socialpsykiatriske område onsdag den 28. september fra kl. 9-15.30.

Oplægsholderne er Knud Kristensen, formand for SIND, Anne Hertz, vicedirektør i Region Hovedstadens Psykiatri, Susanne Winsløw, fællestillidsrepræsentant i Socialforvaltningen i Københavns Kommune, Karen Stæhr, sektorformand for social- og sundhedssektoren i FOA, Charlotte Bredal, arbejdsmiljøkonsulent i FOA og Charlotte von Mehren, faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

Emnerne er udfordringer og problemer for det socialpsykiatriske område, arbejdsmiljømæssige udfordringer og hvilke tiltag FOA Social- og Sundhedsafdelingen arbejder med på det socialpsykiatriske område.

"Der er rigtig meget røre omkring socialpsykiatri, og der er i den grad brug for handling. Derfor har vi brug for en temadag, hvor vi forhåbentlig også kan få en bedre forståelse for hinandens verdener, og netop derfor har vi inviteret oplægsholdere fra både socialpsykiatri, behandlingspsykiatri og brugere/pårørende", fortæller Charlotte von Mehren, faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

"Det bliver en temadag i dialogens tegn, og den bliver fulgt op. For efter temada-

gen sætter vi os ned i FOA SOSU og finder ud af, hvad vi kan gøre for at klæde vores tillidsrepræsentanter endnu bedre på og hjælpe vores medlemmer på det her område", fortsætter hun.

DET ER GRATIS

Temadagen foregår hos FOA Social- og Sundhedsafdelingen på Godthåbsvej 15 på Frederiksberg. Den er for alle medlemmer, både menige medlemmer, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter. Og det er helt gratis.

Kunne du tænke dig at deltage i temadagen for det socialpsykiatriske område onsdag den 28. september i FOA Social- og Sundhedsafdelingen, kan det nås endnu. Du skal tilmelde dig via fagforeningens hjemmeside på foa.dk/sosu senest tirsdag den 27. september kl. 12. Tilmeldingen kan du finde både under punktet "Aktiviteter" og via en henvisning på forsiden.

**TILMELDING
SENEST 27/9
KL. 12.00**

EN PRESSET HVERDAG

► *"Personlig pleje hos visse borgere er altid forbundet med slag, sætte negle i vores hænder, vride vores fingre om, rive i vores tøj og spytte, trusler om slag og ikke mindst verbale grovheder, ofte med seksuelle undertoner"*

Citatet er fra en 58-årig kvinde, ansat i socialpsykiatrien og taget fra rapporten "Vold i psykiatrien" lavet af FOA i 2015.

Et citat, som på mange måder afspejler den stigende pressede hverdag, som FOA-medlemmer ansat i socialpsykiatrien udsættes for. Og et citat som såvel Susanne Rosenmejer Winsløw, fællestillidsrepræsentant for FOA Social- og Sund-

FAGLIGHED SAT PÅ SPIL.

Fællestillidsrepræsentant Susanne Rosenmejer Winsløw, fortæller om en presset hverdag i socialpsykiatrien i København, hvor medarbejderne ikke har mulighed for at gøre deres arbejde ordentligt.

hed i Socialforvaltningen i Københavns Kommune som Charlotte Bredal, arbejdsmiljøkonsulent i FOA kan nikke genkendende til. De er begge med som oplægsholdere på temadagen den 28. september, og de beretter hver især om en intensiv stigning i både vold og trusler, om en presset hverdag med stadigt flere voldsomme, udadretterende borgere, om højt sygefravær, ansatte, der søger væk og mange vikarer.

"Hverdagen er både at blive sparket, spyttet på og revet i håret. Der er flere eksempler på grovere vold, og medarbejderne giver udtryk for en bekymring for, at de kan se, at det skrider lidt i forhold til, hvad de finder sig i. En form for afmagt, der skubber til normalen", fortæller Charlotte Bredal og fortsætter:

"Der er også en bekymring hos medlemmerne for, om vi er begyndt at acceptere en kraftigere medicinering, i

re, vi er medicinansvarlige, og vi har fået rengøring oveni, fordi det er en pædagogisk opgave".

"Samtidig med et stigende arbejdspress bliver patienter udskrevet hurtigere fra behandlingspsykiatrien, vi har flere psykotiske borgere, som ikke er velmedicinerede, mange med misbrug. Så generelt er arbejdsforholdene ikke i orden, og det, vi laver, er brandslukning", konstaterer Susanne Rosenmejer Winsløw.

PRES PÅ

Som arbejdsmiljøkonsulent mener Charlotte Bredal, at det allerstørste problem er arbejdspresset med deraf mindre tid til faglig sparring, supervision og efteruddannelse.

Hun opfordrer FOA-medlemmer til at bruge deres tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant for at presse på for rum til netop supervision og faglig sparring, men også tid til at arbejde med risikovurderinger, arbejdspladsvurderinger med videre.

"Som medarbejder må man aldrig gå på kompromis med sikkerheden, alle retningslinjer skal følges, og så er det vigtigt at få gjort opmærksom på omfanget af vold og trusler på arbejdspladsen. Det er ikke noget, man bare skal acceptere", pointerer Charlotte Bredal.

PROBLEMET VOKSER

66 procent eller to ud af tre af FOA's medlemmer ansat i psykiatrien har været udsat for trusler inden for det seneste år. Mere end hver fjerde, 27 procent, har været udsat for vold. Seks ud af ti af medlemmerne er meget eller overvejende enige i, at der er kommet flere episoder med voldelige og/eller truende patienter/borgere end tidligere.

Kilde: Rapporten "Vold i psykiatrien" lavet af FOA i november 2015.

DEN ONDE SPIRAL SKAL BRYDES

En af oplægsholderne på temadagen i FOA SOSU er Knud Kristensen, formand for SIND. Han mener, at socialpsykiatrien skal genspecialiseres, botilbud skal være langt mindre og med bedre normeringer med faguddannet personale

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO: NIELS ÅGE SKOVBO

.....
"Som at tisse i bukserne for at holde varmen." Rege- ringens udspil med 300 millioner kroner over fire år og blandt andet en ny mellemform til 150 svært psykisk syge med udadreagerende, truende og uforudsigeligt adfærd får ikke mange positive ord med på vejen fra Knud Kristensen, formand for SIND - Landsforeningen for psykisk sundhed.

Med den formandspost er han talsmand for både brugere og pårørende til psykisk syge, og ifølge ham vil regeringens udspil slet ikke løse problemet med vold og trusler i socialpsykiatrien.

"Alle otte forslag er sådan set ganske gode, men der følger kun penge med til den nye mellemform, og hvis man ikke gør andet end at oprette 150 af de her mellempladser, så vil det fjerne de 150 dårligste fra kommunerne nu og her, men lige om lidt vil der komme 150 nye af slagsen", mener Knud Kristensen.

Set med hans øjne skal der sættes langt flere penge af til psykiatrien.

"Der er kommet så mange flere psykiatriske patienter. I hospitalsregi er antal patienter steget med 43 procent fra

2007-2014, men bevillingerne er kun steget med 17 procent. Så vi har et overophedet system, som presser folk langt hurtigere ud og i langt dårligere stand end tidligere og med mange genindlæggelser til følge", mener Knud Kristensen.

Samtidig er mange af de ekstra penge til psykiatrien kommet via satspuljemidler, som er midlertidige bevillinger.

AFSPECIALISERING

På de kommunale botilbud er der behov for en langt bedre normering og en genspecialisering, mener Knud Kristensen.

"Allerede før strukturreformen i 2007 var det begyndt at stramme til, men især efter strukturreformen, hvor amterne blev nedlagt, og vi fik regionerne, er det gået ned ad bakke. Kommunerne har fået eneansvar for de tidligere amtslige tilbud, hvor man havde mange specialiserede botilbud".

"Men nu ligger de tidligere specialiserede tilbud ude i kommunerne, og da kommunerne ikke ønsker at sende penge over kommunegrænsen, så trækker de borgere hjem til egne tilbud, og så bliver fem ledige pladser på et tidligere specialiseret botilbud i ADHD nu også brugt til

borgere med anoreksi, angst, misbrug og udadreagerende adfærd, og medarbejderne får meget lidt efteruddannelse".

"Så der er sket en stærk afspecialisering, men problemet er, når man kan alting, så kan man i virkeligheden ingenting. Samtidig er der kommet langt flere kunder i butikken, nogle meget mere syge, og økonomien er slet ikke fulgt med. Så der hersker et kaos, hvor stoffer flyder mange steder, og nogle af de knap så psykisk syge vælger så at sige, at botilbud er for farlige. Nu bor de i stedet i almen- nyttige boliger, hvor vi også begynder at se problemer".

"Så enden er, at de får det alle sammen ad helvede til. Fordi man mange steder ikke kan give dem et ordentligt tilbud. Nogle bliver misbrugere, andre røvere, pengeafpressere og nogle voldtægtsforbrydere. Nogle gange er det personale, det går ud over. Langt oftere medbeboere".

SØGER VÆK

Situationen gør samtidig, at mange erfarne medarbejdere søger væk, mener Knud Kristensen.

"Når vi taler socialpsykiatri er det erfaringsmæssige niveau langt mere afgørende, end om det er en overlæge eller en social- og sundheds-

TEMADAG. Formand for SIND, Knud Kristensen, holder oplæg og deltager i panel-diskussion på temadagen om socialpsykiatri den 28. september.

assistent, men det erfaringsmæssige niveau er dalet, fordi de erfarne søger væk. Nogle enkelte, fordi det er for farligt, de fleste fordi de ikke kan leve med den behandling, de har mulighed for at give beboerne", siger Knud Kristensen.

Og det er virkelig skidt. For selvom han mener, at vold og trusler aldrig kan undgås helt, så kan garvede medarbejdere komme langt med forebyggende arbejde og deeskalationsteknikker.

"Men sådan noget kræver erfaring, og så er det altså skidt, hvis den højeste anciennitet på vagten er et halvt år".

► Skal den onde spiral brydes, kræver det, ifølge Knud Kristensen, både penge til behandlingspsykiatri og socialpsykiatri, langt flere og mindre bosteder, bedre normeringer med

faguddannet personale og en markant forøgelse af sengepladser i behandlingspsykiatrien.

"Der er brug for en forøgelse af sengepladser i behandlingspsykiatrien

på hospitalerne til de alvorligst syge, og det vil være mest hensigtsmæssigt, hvis mellemformen blev et nyt misbrugs hospitalssafsnit, der reguleres efter psykiatri- og sund-

hedsloven. Samtidig skal socialpsykiatrien genspecialiseres, og der skal ryddes op i botilbuddene. Ikke mindst i forhold til stoffer", slutter Knud Kristensen.

GODE RÅD FRA FOA-UNDERVISER

Selvom vold og trusler nok aldrig kan undgås helt i socialpsykiatrien, så giver underviser Gitte Kjær-Westermann en række råd til, hvad medarbejdere og arbejdspladser kan gøre

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Der findes ingen garantier for, at vold på arbejdspladsen kan undgås, ej heller kan man sige, at havde du blot gjort sådan og sådan, så havde du undgået vold og trusler. Det mener Gitte Kjær-Westermann, selvstændig konsulent siden 2002 og underviser for FOA Social- og Sundhedsafdelingen siden 2008. For hvem hun holder kurser i blandt andet "Konfliktåndter og forebyggelse" og "Forebyggelse af vold og trusler på arbejdspladsen".

"Vold og trusler på arbejdspladsen er meget komplekst, det kan måske ikke undgås helt, men man kan gøre meget for at minimere risikoen", siger Gitte Kjær-Westermann,

FYRAFTENSMØDE. Som et andet initiativ i forhold til socialpsykiatrien holdt FOA Social- og Sundhedsafdelingen den 6. september fyraftensmøde med overskriften "Kan vold på arbejdspladsen undgås?". Underviser Gitte Kjær-Westermann stod for arrangementet.

der blandt andet er certificeret i det kommunikationspsykologiske værktøj IVK – Ikke Voldelig Kommunikation.

Gitte Kjær-Westermann deltager ikke på temadagen for det socialpsykiatriske område, men infoa har bedt hende om at give en række gode råd til, hvad man selv kan gøre i forhold til vold og trusler på arbejdspladsen.

Hun mener allerførst, man skal holde sig for øje, at selvom der er psykiatriske patienter, der reagerer voldsomt mere eller mindre uprovokeret, så er vold mod medarbejdere ofte udtryk for afmagt.

EMPATI ER VIGTIGST

Ifølge Gitte Kjær-Westermann handler forebyggelse af vold og trusler om konfliktnedtrapning og sikkerhedsoptrapning. Med hver tre tidsmæssige muligheder: forebyggelse, håndtering her og nu, samt genetablering – altså før, under og efter en hændelse. Inden for hver er der noget, både den enkelte medarbejder og arbejdspladsen kan gøre.

Det vigtigste redskab for den enkelte er empatien, at kunne lytte, leve sig ind, spørge ind og sætte grænser for sig selv respektfuldt.

1. FOREBYGGELSE

Hvad kan din arbejdsplads gøre?

Vold er aldrig et individuelt problem, den er en faglig udfordring. Derfor er forebyggelse af vold også et fælles anliggende for arbejdspladsen.

1. Identificer udfordringer, mønstre og mulige anledninger til voldelig adfærd på arbejdspladsen
2. Tilrettelæg arbejdet og indret arbejdspladsen trygt og sikkert
3. Tal om volden, instruer alle i gode løsninger, også vikarer, og lav en beredskabsplan
4. Skab et godt arbejdsklima med dialog, tillid og samarbejde – gør det legitimt at 'blande sig' og bede om hjælp
5. Klæd medarbejderne ordentligt på

Hvad kan du gøre?

1. Engager dig i at skabe gode vaner omkring håndtering, kommunikation og konflikthåndtering
2. Vær parat til at se på din egen adfærd
3. Træn respektfuld ærlighed og empatisk lytning

2. NEDTRAP KONFLIKTEN HER OG NU

Hvad kan din arbejdsplads gøre?

1. Vær opmærksom på hinanden og støt hinanden

Hvad kan du gøre?

1. Bevar roen og fatningen ved at få styr på din egen in-

dre reaktion og huske, at beboerens afmagt ikke er din skyld

2. Sæt dine domme på stand by og koncentrer dig i stedet om at læse beboerens signaler og behov
3. Giv plads, anerkendelse for frustrationen og empati, spejl og vær nærværende
4. Nedtrap konflikten gennem dit sprog og adfærd
5. Tilkald hjælp, hvis situationen er ved at skride for dig
6. Sig fra uden at krænke eller være belærende ved at anerkende og sætte grænser for dig selv
7. Vent med feedback til fredstid

3. GENETABLERING

Hvad kan din arbejdsplads gøre?

1. Tag trusler og vold alvorligt – sørg for psykisk førstehjælp til den krænkede
2. Informer, evaluer, lær og følg op på episoden for at forhindre gentagelser
3. Genetabler kontakten til beboeren – relationsopbygningen er forebyggende

Hvad kan du gøre?

1. Indberet! Uden indberetning ingen læring
2. Søg empati – du har brug for bearbejdning af hændelsen, så den ikke sætter sig som bitterhed, fjendebilleder eller angst

FOA: GODE TAKTER – MEN IKKE NOK

Regeringens udspil til at forebygge vold på botilbud kunne man læse i en pressemeddelelse den 1. september. Regeringen læner sig op af otte konkrete indsatser, som en arbejdsgruppe med fem ministerier, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner har anbefalet.

Anbefaling nummer 1 handler om at etablere en ny tilbudsform for op mod 150

pladser for borgere med svær psykisk lidelse og udadreagerende adfærd.

Forbundsformand for FOA, Dennis Kristensen, glæder sig over oplægget.

"Det ligner et godt afsæt for at finde en løsning, så ansatte på bostederne ikke skal frygte for livet, når de passer deres arbejde", siger han.

"Jeg glæder mig over, at

der er blevet lyttet til de faglige organisationer. Ideen om en ny type institution kan sagtens være en del af løsningen. Det er dog vigtigt, at der også kommer flere hænder på landets nuværende bosteder og senge i psykiatrien, så vi undgår, at psykisk syge mennesker udskrives før tid", pointerer Dennis Kristensen.

Regeringen lægger op

til at bruge samlet 300 millioner kroner til udspillet de næste fire år. Social- og indenrigsminister Karen Ellemann og Sundheds- og ældreminister Sophie Løhde indkalder nu til politiske forhandlinger om sikkerheden på botilbud.

Se de otte indsatsområder på næste side.

»FLERE SENGEPLADSER LØSER IKKE PROBLEMET«

DE 8 INDSATS- OMRÅDER

1. Etablering af en ny tilbudsform for en mindre gruppe af borgere med svær psykisk lidelse, udadreagerende adfærd og særligt komplekse problemstillinger
2. Styrkede kompetencer og forbedring af arbejdsmiljøet på botilbud
3. Styrket sammenhæng i indsatsen mellem den regionale psykiatri og botilbud
4. Styrket indsats for mennesker med psykisk lidelse og samtidigt misbrug
5. Intensiveret samarbejde om retspsykiatriske patienter
6. Styrket sundhedsfaglig rådgivning på botilbud og let adgang til psykiatrisk udredning
7. Målrettet visitation i kommunerne
8. Styrket indsats mod kriminalitet i og omkring botilbud

Anne Hertz, vicedirektør i Region Hovedstadens Psykiatri, er også oplægsholder på temadagen om socialpsykiatri i FOA Social- og Sundhedsafdelingen. Hun mener hverken, at regeringens udspil om ny botilbudsform eller flere sengepladser i behandlingspsykiatrien kommer til at løse problemet med vold og trusler i socialpsykiatrien.

"Regeringens udspil løser i bedste fald kun et hjørne af problemet", siger Anne Hertz.

Selvom antal senge er faldet kraftigt i behandlingspsykiatrien for voksne de senere år – fra 1.327 i 2010 til 1.098 i 2015 i Region Hovedstadens Psykiatri, og patienterne udskrives hurtigere, så mener Anne Hertz ikke, at flere sengepladser vil gøre udslaget.

"Vi kan godt bruge flere sengepladser for eksempel retspsykiatriske sengepladser, og vi kunne godt bruge flere brugerstyrede sengepladser, men indhold er langt vigtigere end kapacitet. Det er meget vigtigt, hvad der skal foregå i de senge, og lige nu har vi en situation,

hvor vi i psykiatrien mangler speciallæger, sygeplejersker og andre specialuddannede sundhedsmedarbejdere", fortæller Anne Hertz.

TÆT SAMARBEJDE

Samtidig er hun stor tilhænger af hele den ændring, der er sket inden for de seneste år, hvor kronisk syge psykiatriske patienter ikke bare parkeres for tid og evighed på et psykiatrisk hospital.

"Det dur ikke for psykiatriske patienter, og derfor er vi midt i et paradigmeskifte, hvor vi i dag har langt mere ambulans psykiatri end tidligere", siger hun.

Selvom mange mener, at behandlingspsykiatrien udskrives patienterne for hurtigt, afviser Anne Hertz, at det skulle være tilfældet.

"Vi udskrives ikke for tidligt, men derfor kan de socialpsykiatriske botilbud godt opleve at få psykotiske patienter ud. For vi kan udskrive dem herfra, når de er stabile og færdigbehandledede".

Med den mere ambulante behandling og kortere ind-

læggelsestider er der hårdt brug for et endnu tættere samarbejde mellem kommuner og regioner. Region Hovedstadens Psykiatri samarbejder med 29 kommuner, 1100 praktiserende læger og en lang række botilbud.

BEDRE BOTILBUD

Flere ressourcer kan også være nødvendige.

"Forholdene ude på de kommunale botilbud kan i flere tilfælde forbedres, og jeg vil opfordre kommunerne til at lave mere specialiserede og små tilbud. Flere af de nuværende er for store, og der skal måske også bedre normeringer til", mener Anne Hertz.

Region Hovedstadens Psykiatri driver tre selv botilbud – med svært psykotiske, udadreagerende borgere, mange med misbrugsproblemer.

"Her arbejder vi professionelt med ledelsesdelen, med sundhedsfagligt personale, med sikkerhed, misbrug og målrettet nedbringelse af fysisk og psykisk vold".

"Samtidig er vores botilbud netop meget specialiserede og relativt små, og så er de bygningsmæssigt meget flotte med eneværelser og eget toilet og bad. Noget man slet ikke skal underkende, for de her borgere, som er nogle af samfundets mest udsatte borgere, skal også have mulighed for et værdigt liv", slutter Anne Hertz.

Elever strømmer til EUX Velfærd

Muligheden for både at få en studenterhue og en erhvervsuddannelse som social- og sundhedsassistent eller pædagogisk assistent har tiltrukket 345 elever på landsplan

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Ved skoleårets begyndelse i august lød startskuddet til en helt ny uddannelse på landets SOSU-skoler – EUX Velfærd. En uddannelse, hvor man får både en gymnasial uddannelse og en erhvervsuddannelse som enten social- og sundhedsassistent eller pædagogisk assistent. Og muligheden for at blive både faglært og student i én uddannelse har fået en overvældende modtagelse.

Ifølge en opgørelse fra Danske SOSU-skoler fra begyndelsen af september er 345 elever – eller 20,3 procent af de optagne på Grundforløb 1 i august på landets 16 SOSU-skoler startet på EUX-uddannelsen, og da fire af skolerne slet ikke udbyder

EUX, når procenttallet for de 12 skoler med EUX helt op på 22,4 procent af de optagne i august.

Procentdelen svinger fra 15 procent på SOSU Sjælland og helt op til godt 30 procent på SOSU Nykøbing Falster.

På SOPU København og Nordsjælland har den nye uddannelse også fået en overvældende modtagelse blandt eleverne. Her er 26,8 procent af august-optaget på Grundforløb 1 startet på EUX – fordelt på 43 på skolen i Skelbækgade i København og 19 på skolen i Hillerød.

"Vi er rigtig positive over, at så mange har valgt EUX, selvom uddannelsen er helt ny. Nogle af eleverne har også først valgt uddannelsen, efter de er startet herinde, måske fordi de simpelthen ikke kendte nok til uddannelsen

før", fortæller Helle Olesen, udviklingschef på SOPU.

FLERE ELEVER

Hun er overbevist om, at den nye EUX Velfærd vil medføre både en ny målgruppe og nye muligheder for den nuværende målgruppe af elever til SOSU-skolerne.

"Vi forventer, at EUX vil nuancere forståelsen af de muligheder, det giver at tage en erhvervsuddannelse inden for social- og sundhedsområdet og det pædagogiske område, og vi forventer, at muligheden for at tage EUX inden for de forskellige fagområder generelt vil øge antallet af unge mennesker, der søger ind på en erhvervsuddannelse", siger Helle Olesen.

Samtidig håber hun, at EUX vil få flere til at foretage et aktivt valg – og

ikke bare vælge det almene gymnasium, STX, pr. automatik.

POSITIV GEVINST

Set med både Helle Olesens - og foreningen Danske SOSU-skolers øjne – er EUX på SOSU-skolerne en positiv gevinst og en yderligere styrkelse af det faglige miljø.

"Det er en win-win-situation, at vi har fået en uddannelse, som giver dobbeltkompetence. Hvor eleverne både kommer ud med en erhvervskompetence og kan arbejde i et fag, eller de kan læse videre på lige vilkår med andre med en gymnasial uddannelse, mener Helle Olesen.

"Udviklingsmæssigt giver EUX samtidig nogle nye muligheder for pædagogisk og fagligt samarbejde på tværs af erhvervsuddannelser og

HVAD ER EUX VELFÆRD

EUX Velfærd er en erhvervsuddannelse, hvor eleven samtidig har gymnasiale fag.

EUX Velfærd dækker over to sundhedsfaglige EUX-uddannelser: EUX Social- og sundhedsassistent og EUX Pædagogisk assistent. Uddannelserne udbydes på 12 ud af Danmarks 16 social- og sundhedsskoler. Eleverne begynder med fælles grundforløb 1 i et halvt år, herefter vælger eleverne enten EUX SOSU eller EUX PAU. Det kræver en uddannelsesaftale med en arbejdsplads for at gøre uddannelsen færdig.

EUX Velfærd skifter mellem skole- og praktikperioder.

Praktikperioderne er de samme som på den almindelige social- og sundhedsassistentuddannelse, både i længde og sektorer.

EUX-uddannelsen til pædagogisk assistent varer samlet set 4 år, og EUX-uddannelsen til social- og sundhedsassistent i alt 4 år og 7 mdr.

Eleverne på EUX får SU, hvis de er over 18 år, og elevløn, når de har fået en uddannelsesaftale – både i praktik og på skole.

gymnasiale uddannelser", siger hun.

På SOPU har de ikke ansat nye lærere til at klare de nye gymnasiale fag. I stedet samarbejder skolen med TEC i København og Erhvervsskolen Nordsjælland i Hillerød.

TÆT SAMARBEJDE

Hvor mange af de pt. 345 elever på landets SOSU-skoler, der vælger henholdsvis EUX SOSU og EUX PAU, vides endnu ikke. For det er først omkring jul, at den beslutning skal tages.

Ligegyldigt om eleverne vælger social- og sundhedsassistent eller pædagogisk assistent, så kræver det en uddannelsesaftale at blive færdig med sin EUX.

"Eleverne er afhængige af at opnå ansættelse, når de skal fortsætte deres EUX-uddannelse på hovedforløbet, og det kræver et tæt samarbejde mellem

arbejdsgivere og skolen".

"For arbejdsgiverne skal også lige lære uddannelsen at kende. Heldigvis har vi en rigtig god dialog, og flere kommuner forholder sig positive over for at modtage EUX-elever", fortæller Helle Olesen.

Også hos Danske SOSU-skoler understreger man vigtigheden af samarbejdet med arbejdsgiverne.

"Det er positivt, at så mange elever har valgt at supplere deres erhvervsuddannelse med studiekompetencer, der giver dem rigtig mange muligheder fremover. Men hvis EUX Velfærd skal blive en succes, kræver det et tæt samarbejde med arbejdsgiverne – kommunerne, regioner og private – om at sikre, at alle elever får en uddannelsesaftale, siger Jeppe Rosengård Poulsen, formand for Danske SOSU-skoler.

SÅ MANGE ER STARTET

(Tal for august 2016 – Grundforløb 1)

Skole	Optagne	Heraf EUX	Procent
SOPU	231	62	26,8
SOSU C	99	19	19,2

Diakonissestiftelsen udbyder ikke EUX

Kilde: Danske SOSU-skoler og de enkelte skoler i begyndelsen af september.

»EUX passer

Da SOPU i København den 15. august tog imod de første elever på den helt nye uddannelse EUX Velfærd, var 16-årige Brandon Poblete en af eleverne. Efter at have afsluttet 9. klasse i juni måned på Sankt Annæ Skole i København havde han nemlig besluttet, at EUX Velfærd var den helt rette uddannelse for ham.

"I rigtig lang tid havde jeg tænkt, at jeg skulle på det almene gymnasium, men da jeg læste mere ind til det, syntes jeg, at det var alt for bogligt til mig", fortæller Brandon Poblete.

"Det meget boglige er ikke mig, for jeg bliver hurtig træt, hvis man kun skal læse. Jeg lærer meget bedre, når der er noget praksis", fortsætter han.

Brandon Pobletes søster spurgte, om han havde hørt om den nye EUX-uddannelse. Det havde han ikke, men fik undersøgt uddannelsen nærmere, og det lød spændende.

"Havde min søster ikke sagt det, havde jeg slet ikke kendt uddannelsen, men det passede lige til mig, fordi her er meget praksis", siger Brandon Poblete.

SYGEPLEJERSKE

At det blev netop EUX Velfærd, var et nemt valg for Brandon Poblete.

"Jeg vil gerne være sygeplejerske, så EUX Velfærd var lige mig, og derfor ved jeg også allerede nu, at jeg skal på EUX Social- og sundhedsassistent efter det fælles grundforløb".

EUX-ELEV. Brandon Poblete er en ud af 62 elever på EUX Velfærd på SØPU København og Nordsjælland.

er det ikke noget, han har skænket en tanke.

"Jeg er åben over for nye ting, og jeg er på ingen måde nervøs for at begynde på en helt ny uddannelse", siger han.

GODT INDTRYK

Da infoa møder Brandon Poblete, har han kun været i skole i godt to uger, men det foreløbige indtryk er rigtig godt.

"Indtil nu har det været sjovt, og vi har lært meget. Blandt andet om de forskellige samfund historisk; bondesamfund, industrisamfund m.v., og om hvad vi skal gøre i forskellige situationer, som når en ældre for eksempel ikke vil tage sin medicin", slutter Brandon Poblete.

gymnasial uddannelse, som han kan bruge til at søge ind på sygeplejerskolen.

Selvom EUX er en helt ny uddannelse og Brandon Poblete og hans medstuderende agerer prøveklude,

kompetencer som social- og sundhedsassistent og en

Fordi han på SOSU-linjen får både nogle erhvervs-

lige til mig«

FOA SOSU: EUX vil højne prestigen

Hos FOA Social- og Sundhedsafdelingen ser man EUX-uddannelsen som en rigtig god ide.

"EUX vil højne prestigen af erhvervsuddannelserne. Ikke i morgen, men på sigt, og flere vil vælge en erhvervsuddannelse med muligheden for at få både en studenterhue og en erhvervsuddannelse", mener Tina Græsted, næstformand i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

Samtidig peger hun på, at kombinationen af en

erhvervsuddannelse og en gymnasial uddannelse gør EUX til en familieuddannelse.

"Ofte siger man, at mor bestemmer ungdomsuddannelse, og derfor vælger så mange unge det almene gymnasium, men nu kommer der et fag – et håndværk på, og så bliver far også glad", siger hun.

STORT BEHOV

Når så mange har søgt EUX helt fra begyndelsen, mener Tina Græsted, der har været

et behov for en sådan type uddannelse.

"Det tyder på et behov hos de unge mennesker, og vi tror også, at der både på hospitaler og i kommuner er behov for nogle medarbejdere, der er mere boglige og som kan arbejde på et højere teoretisk niveau. Samtidig med de har den praktiske tilgang og social- og sundhedsassistentfagligheden. Både i forhold til dokumentation og det at kunne tale faglighed", siger hun.

At en del af eleverne på EUX Velfærd vil søge videre og blive sygeplejersker, ergoterapeuter, fysioterapeuter eller andet, har hun det fint med.

"Det er helt OK, at EUX-uddannelsen giver social- og sundhedsassistenter mulighed for at læse videre. For selvom de måske ender i en anden faggruppe, så har de uddannelsen til social- og sundhedsassistent med i bagagen", slutter Tina Græsted.

Vi kan gøre en forskel **sammen**

Synes du, det er svært at få kollegaerne til at høre på dig, fordi du er ung, så kan det være, FOA SOSU Ungdom er noget for dig. Det er både fagligt, hyggeligt og et fællesskab, der giver mulighed for indflydelse

AF LISE LOTTE BLICHER BENDTSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

"Man er nødvendigvis ikke en ildsjæl fra start, men det kommer", siger 22-årige social- og sundhedsassistent Freja

ja Pultz Johansen, alt imens hun tænker lidt over, hvorfor hun og andre unge synes, at ungdomsarbejde i FOA giver mening:

"Man bliver "bidt" af sammenholdet og af, at man kan gøre en forskel sammen".

Freja har sammen med social- og sundhedsassistenten Fredrik Bo Clausen på 25 år og 28-årige social- og sundhedsassistent Pernille Parknov Rode-Møller sagt ja til at fortælle om, hvorfor de har valgt at være en del af

FOA SOSU Ungdom. Det kan godt være svært at forklare, fordi der i høj grad også er en del tilfældigheder over, at de i dag er en del af FOA Social- og Sundhedsafdelingens ungdomsnetværk – FOA SOSU Ungdom.

FOA SOSU UNGDOM

FOA SOSU Ungdom er en gruppe unge under 31 år, der mødes den første torsdag i måneden kl. 17.00–20.00 i FOA Social- og Sundhedsafdelingen og taler om faglige emner og løsninger på problemer for unge på arbejdspladserne og på social- og sundhedsuddannelserne.

FOA SOSU Ungdom er en del af FOA Ungdom, der er et landsdækkende ungdomsnetværk i FOA, hvor du har mulighed for at mødes med andre unge faggrupper i FOA. En gang om året afholdes der landsmøde for alle unge fagligt aktive. Et tredages gratis arrangement med faglige temaer og fest den sidste aften.

NYE UNGE EFTERLYSES. Man lærer rigtig meget om sig selv og sit fag ved at være ung faglig aktiv, synes social- og sundhedsassistenterne Freja Pultz Johansen og Pernille Parknov Rode-Møller og social- og sundhedsassistent-elev Fredrik Bo Clausen. De er alle aktive i FOA SOSU Ungdom og er en del af FOA's landsdækkende ungdomsnetværk, og de er alle "bidt" af sammenholdet og de fantastiske gode fester, som netværket også byder på.

Men for alle tre handler det meget om, at meningen er kommet efter nogen tid. Efter de har mødt andre unge fra FOA's landsdækkende ungdomsnetværk, og efter de har lært hinanden og fagforeningen på Godthåbsvej bedre at kende.

VILKÅR, FAG OG TABUER

"I starten handlede det meget om elevernes vilkår, og senere er det blevet til, at vi har taget nogle dilemmaer op, som vi ikke kan på arbejdspladserne. Eksempelvis eksamensangst, hvor vi har fået fagforeningen til at udbyde kurset "Bliv eksamensklar – få styr på nerverne", forklarer Pernille.

"Ja, for selv om du er ung, kan du godt være dybt faglig", indskyder Fredrik.

Alle tre synes, at de i modsætning til fagfæller og politisk valgte i fagforeningen, som har flere år på bagen, er langt mere i øjenhøjde med andre unge. Både fordi det

ikke er lang tid siden de selv var elever, men også fordi de ikke er bange for at bryde tabuer.

Vi synes, der er behov for en familiepakke-løsning i overenskomsterne, så vi ikke risikerer at skulle arbejde aften- og nattevagter, når vi har børn.

– Pernille Parknov Rode-Møller

"Vi kommer jo med den nyeste viden om uddannelserne", siger Pernille, og Freja indskyder:

"Der er eksempelvis nogle uddannelsessteder, hvor man ikke ønsker, at vi gør opmærksomme på, at det er et problem, at nogle vejledere

lader elever bestå, når de ikke burde".

STOLTE UNGE SOSU'ER

Pernille, Fredrik og Freja oplever desuden, at der er behov for, at unge står sammen og tager til genmæle over for – hvad de oplever som – aldersdiskrimination på arbejdspladserne. De er drønt rætte af ikke at blive hørt i faglige spørgsmål, fordi kollegaer mener, at de er for unge og uden tilstrækkelig erfaring. Alle tre er meget stolte af deres fag, og de kunne ikke tænke sig at beskæftige sig med andet. De står i det hele taget op for social- og sundhedsfaget, og de forspilder heller ikke en chance for at reklamere for faget. Hvilket de også gjorde, da de deltager i Ungdommens Folkemøde i Søndermarken i København torsdag den 8. til fredag den 9. september.

På et mere personligt plan synes de også, at det har været meget udviklende for dem

at tale fag, diskutere og give udtryk for deres meninger i deres netværk og at give råd til andre.

FAG OG FEST

Men det er også vigtigt for de tre unge FOA SOSU'ere at fortælle, at ungdomsnetværket også handler om at være faglige på en ung og festlig måde. Og de lægger ikke skjul på, at de mange fester – og især festen på det årlige landsmøde – også er en del af tiltrækningen ved ungdomsnetværket i FOA. Men ikke mere end, at de har masser ideer til, hvad fagforeningen skal arbejde med i fremtiden og ideer til, hvad unge i FOA har brug for.

"Vi kunne rigtig godt tænke os, at eksempelvis vores pensionselskab PenSam i fremtiden vil tilbyde kurser i budgetlægning. Det gør banker nemlig ikke længere", forklarer Pernille Parknov Rode-Møller fra FOA SOSU Ungdom.

KONTAKTINFO

Læs om FOA SOSU Ungdom på fagforeningens hjemmeside: www.foa.dk/sosu og på FOA SOSU Ungdoms facebook-side - søg: FOA SOSU Ungdom.

Du er også velkommen til at kontakte Pernille Parknov Rode-Møller fra FOA SOSU Ungdom på mobil: 2576 8430 / e-mail: p_m_parknov@hotmail.com.

KURSER OG MEDLEMSAKTIVITETER

Du kan finde kurser som "Bliv eksamensklar – få styr på nerverne" og medlemsaktiviteter som blandt andet Løncafé og Barselscafé på fagforeningens hjemmeside: www.foa.dk/sosu. Klik på fanerne "Aktiviteter" og "Kurser i FOA SOSU".

SOSU-assistenten som kliniske vejledere

I Gentofte Kommune har man siden 2015 kompetenceudviklet social- og sundhedsassistenter til kliniske vejledere, så de er praktikanter – i stedet for sygeplejersker

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN

FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

"Det er blevet meget nemmere at stille faglige krav, fordi man hurtigt får et overblik over den enkelte elev. Så vi har fået en langt bedre og mere effektiv praktikvejledning."

Annette Sandstød, daglig leder i lokalgruppe Vangede i hjemmeplejen i Gentofte Kommune er ikke i tvivl. Det har været alle pengene værd og mere til at uddanne foreløbig 10 social- og sundhedsassistenter til kliniske vejledere og praktikanter.

For det gør en mærkbar forskel i dagligdagen, at det nu er social- og sundhedsassistenter ude i hvert lokalområde og ikke sygeplejersker uden omgang med eleverne i

hverdagen, der har ansvaret.

"Tidligere havde vi et setup med en daglig vejleder, der kendte eleven, og sygeplejersker som ansvarlige for alle sygeplejeopgaver og medicin uden kendskab til eleven. Så egentlig skulle eleverne vurderes af folk, som slet ikke kendte dem, men tillid, tryk og kendskab til den enkelte elev er altafgørende, når vi taler elevforløb", siger Annette Sandstød.

Hun bakkes op af Anne Hansen og Heidi Sørensen, begge med på Gentofte Kommunes første hold af uddannede kliniske vejledere fra oktober 2015. De var begge tidligere daglig vejleder for social- og sundhedsassistenter og praktikanter for social- og sundhedshjælperne. Nu har de fået det overordnede ansvar for

begge grupper – i hvert deres lokalområde.

Anne Hansen i lokalgruppe Vangede og Heidi Sørensen i lokalgruppe Sofievej i Hellerup. Og de mener begge, at den nye model er langt bedre.

"Det betyder rigtig meget, at vi har den samme uddannelse, som eleverne. De føler sig mere tryk, fordi vi har samme rang, og nu er vi kliniske vejledere og praktikanter i samme hus – så vi ansvarlige har et langt større kendskab til eleverne", siger Anne Hansen.

ET BOOST

Såvel Anne Hansen som Heidi Sørensen har fået fyldt godt op i den faglige rygsæk med uddannelsen til klinisk vejleder på SØPU i Hillerød.

"Det har været både inspirerende, lærerigt og et boost

KVALITETSLØFT. Det giver en mærkbar forskel på elevforløbene, at social- og sundhedsassistenter er blevet kliniske vejledere. Her daglig leder Annette Sandstød forrest sammen med Anne Hansen og Heidi Sørensen, begge kliniske vejledere.

at lære nyt, og vi har lært en masse om coaching, forskellige læringsstile, kommunikation og det at komme tæt på eleverne", fortæller Heidi Sørensen.

"Vi har fået en lang række værktøjer og redskaber. Vi har fået teori på, lært en masse om spørgeteknikker, om de svære samtaler, at tænke

UDDANNELSEN TIL KLINISK VEJLEDER

Uddannelsen til klinisk vejleder tager ni uger og to dage og løber over et lille år.

Selve uddannelsen er ikke så dyr, de største udgifter for Gentofte Kommune har været til løn og vikardækning. Med godtgørelse fra VEU – Voksen- og Efteruddannelsesgodtgørelse

se fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling koster det kommunen omkring 4.000 kroner pr. uge, de har en social- og sundhedsassistent på skolebænken. Altså knap 38.000 kroner for at uddanne en klinisk vejleder.

mere bredt, og tænke mere i både personlig og faglig medinddragelse”, siger Anne Hansen.

”Vi giver ikke længere bare løsninger og svar, men hjælper eleven med at finde frem til svar og løsninger”, supplerer Heidi Sørensen.

”Vi er også blevet mindre konfliktsky, fordi vi har lært at turde sige tingene og tage de svære samtaler fra dag 1. Hvis en elev tidligere fremstod sårbar eller ked af det, tog jeg den ikke med det samme. Det gør jeg nu”, fortæller Anne Hansen.

IKKE KUN ELEVER

Med titlen som klinisk vejleder må man i Gentofte Kom-

mune oplære i alt – bortset fra medicin. Man er øverste ansvarlig for såvel social- og sundhedsassistentelever som social- og sundhedshjælperelever, man deltager i både forventningssamtale, midtvejs- og slutevaluering, og man skal være der i det daglige for sparring og vejledning med både elever og daglige vejledere.

Ud over de mange brugbare værktøjer i forhold til elever har Anne Hansen og Heidi Sørensen også lært en masse, de kan bruge i forhold til deres uddannede kollegaer. Både når de skal modtage nye kollegaer, coache ufaglærte, i den faglige sparring og i forhold til konflikter.

”Der er en mærkbar forskel, fordi de kliniske vejledere tør sige tingene og tage de svære samtaler – også med kollegaer, og det afbøder konflikter”, siger Annette Sandstød.

Samtidig er de kliniske vejledere blevet langt bedre til at tage faglige spørgsmål med på gruppemøder – i stedet for bare at løse dem selv.

EN SUCCESHISTORIE

Ligesom Gentofte Kommune har prioriteret at kompetenceudvikle social- og sundhedsassistenter til kliniske vejledere, prioriterer kommunen også tid til selve arbejdet i det daglige.

Yderligere er der afsat tid

til både lokale netværksforum, hvor de daglige vejledere og kliniske vejledere i hvert lokalområde mødes en gang hver tredje måned, men også et netværk for alle pt. 10 kliniske vejledere. Hvor de mødes hver tredje måned sammen med kommunens otte uddannelseskonsulenter.

Alt i alt en succeshistorie mener de alle tre.

”Det gør en mærkbar forskel, for eleverne føler sig mere velkomne. De bliver taget imod på en anden måde, og de får et bedre elevforløb, fordi de praktikanter er sammen med dem”, slutter Annette Sandstød, daglig leder i lokalgruppe Vangede.

Praktikansvarlige af både navn og gavn

Når Gentofte Kommune har uddannet foreløbig 10 social- og sundhedsassistenter til kliniske vejledere og har flere på uddannelsesbænken lige nu, så handler det om at få praktikansvarlige – ikke bare af navn, men også af gavn.

For helt siden den store sygeplejerskestrejke i 2008 har social- og sundhedsassistenter været praktikansvarlige for social- og sundhedshjælperelever og daglige vejledere for social- og sundhedsassistentelever. De kliniske vejledere og praktikansvarlige var så sygeplejersker.

"Men da sygeplejerskerne her i kommunen er organiseret som en selvstændig gruppe placeret et fysisk andet sted, og sygeplejersker ikke er naturlig kendt med uddannelserne til social- og

sundhedsassistent og social- og sundhedshjælper, så var sygeplejerskerne praktikansvarlige af navn", fortæller Connie Crone, uddannelseskonsulent i Gentofte Kommune.

"Så vi havde en virkelighed, hvor eleverne alligevel brugte assistenterne, så de stod i rollen uden at være klædt på. Vi har derfor gerne villet opkvalificere social- og sundhedsassistenterne, så de er klædt på til opgaven".

GODE ELEVFORLØB

Ifølge Connie Crone er social- og sundhedsassistenterne i den grad blevet klædt på af at tage alle tre moduler på praktikvejlederuddannelsen for social- og sundhedsassistenter.

"Via den udvidede praktikvejlederuddannelse er de nu i stand til både sparring, til at

have et komplekst elevforløb og til at tage hånd om de mange forskelligartede problemstillinger, der kan være med elever i alderen 19-65 år".

"For Gentofte Kommune skal opkvalificeringen gerne give gode elevforløb, god understøttelse af elever og en god evne til at vurdere om de enkelte elever skal være i faget", forklarer Connie Crone.

Ved særligt komplekse elevforløb bruger de kliniske vejledere den daglige leder på arbejdspladsen og Connie Crone og kommunens anden uddannelseskonsulent til sparring.

FLERE PÅ VEJ

Hvor mange social- og sundhedsassistenter, Gentofte Kommune vil uddanne til kliniske vejledere, er endnu

ikke helt bestemt. Foreløbig har Gentofte Kommunes ni hjemmeplejedistrikter hver fået uddannet en klinisk vejleder, genoptræningscentret Tranehaven har også fået uddannet en, og pt. er to social- og sundhedsassistenter fra kommunens plejeboliger under uddannelse.

"Hvor mange flere, der skal uddannes, afhænger af antal elever i kommunen, og det antal er faldet det seneste år uden dimensioneringsaftale, og siden kommunen selv har skullet finde eleverne. For det er rigtig svært at rekruttere social- og sundhedshjælperelever i Gentofte Kommune. Fremadrettet ser det dog fint ud", fortæller Connie Crone.

Lige nu ligger antal elever på 83 om året for begge uddannelser. Tidligere lå det på omkring 126 om året.

FOA SOSU: Gentofte er en foregangskommune

"Processen har været lang, men jeg er stolt af, at Gentofte Kommune har valgt at uddanne social- og sundhedsassistenter til kliniske vejledere og praktikansvarlige".

Ordene kommer fra Janine Almy, faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen og tidligere mangeårig fællestillidsrepræsentant i Gentofte Kommune.

For selvom det tog lang tid at få overbevist kommunen

om, at social- og sundhedsassistenterne skulle være praktikansvarlige, i stedet for sygeplejersker, så har Gentofte Kommune hele tiden haft den holdning, at eleverne skal have ordentlige rammer, ordentlige forløb og mulighed for fordybelse.

"Kommunen har helt klart en holdning til, at eleverne er vores fremtid, og selvom der har været lidt fnidder med at få en funktionsbeskrivelse for de kliniske vejledere på

plads, og der først forhandles løntillæg for uddannelsen til kliniske vejledere her senere på efteråret, så er Gentofte Kommune en foregangskommune – også på det her område", siger Janine Almy.

Og uddannelsen af social- og sundhedsassistenter til kliniske vejledere giver ikke alene et højere niveau i forhold til arbejdet med eleverne. Det højner niveauet generelt, mener Janine Almy.

Janine Almy, faglig sekretær i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

SIDSTE CHANCE FOR TRIN 2

Hvis du er social- og sundhedshjælper og ønsker at uddanne dig til social- og sundhedsassistent på den nuværende uddannelsesordning, hvor man tager Trin 2 af social- og sundhedsuddannelsen og dermed bliver social- og sundhedsassistent på halvandet år, så skal du søge ind senest december i år.

Med to nye selvstændige uddannelser i sigte efter nytår fjernes opbygningen med Trin 1 og Trin 2, og ifølge Tina Græsted, næstformand i FOA Social-

og Sundhedsafdelingen, vil social- og sundhedshjælperne fremadrettet kun få fem måneders merit for deres uddannelse. Så uddannelsen til social- og sundhedsassistent vil fremover tage mere end tre år for social- og sundhedshjælperne.

– Du kan læse mere om revisionen af social- og sundhedsuddannelserne i *infoa* nr. 2, 2016, side 9. Find evt. artiklen på fagforeningens hjemmeside – klik på fanen "Presse/Medlemsblad" og derefter på fanen "Medlemsblad: *infoa*".

FOTO: SONJA ISKOV

FAGFORENINGENS JULETRÆSFEST

FOA Social- og Sundhedsafdelingen afholder juletræsfest for medlemmer og deres familier søndag den 4. december fra kl. 11.00–15.00 på Comwell Conference Center Copenhagen, der er en

del af det tidligere Bella Center.

Billetter kan købes på fagforeningens hjemmeside: www.foa.dk/sosu fra mandag den 31. oktober, hvor man også kan læse mere om juletræsfesten.

FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

SOSU-UDDANNELSERNE BLEV FEJRET

Godt 100 medlemmer havde lagt vejen forbi fagforeningen på Godthåbsvej, da 25-året for social- og sundhedsuddannelserne blev fejret torsdag den 8. september.

Formand Mari-Ann Petersen bød velkommen, og tidligere forbundssekretær fra FOA, Lisa Dahl Christen-

sen, fortalte om social- og sundhedsuddannelsernes tilblivelse, og de udfordringer det gav. Formand for social- og sundhedssektoren i FOA, Karen Stæhr, talte om muligheder og udfordringer for social- og sundhedsuddannelserne.

FOA I KONFLIKT MED DK-PLEJE A/S

Den 1. september startede FOA den varslede konflikt mod plejefirmaet DK-Pleje A/S, der leverer privat hjemmepleje til borgere i Gentofte, Gladsaxe og Herlev Kommune, fordi DK-Pleje dumper gældende løn- og ansættelsesvilkår.

FOA har længe forsøgt at komme i dialog med DK-Pleje A/S om en overenskomst, der kan sikre de ansatte løn- og ansættelsesvilkår i overensstemmelse med, hvad der gælder i aftalen mellem FOA og Dansk Industri. Dette er ikke lykkedes, og derfor har

FOA fulgt de almindeligt gældende regler for faglige konflikter på det danske arbejdsmarked.

Fagforeningerne 3F, HK og Dansk Metal har i forbindelse med FOA's konflikt også startet en sympatikonflikt. Dansk Sygeplejeråd, Ergoterapeutforeningen og Danske Fysioterapeuter støtter konflikten. FOA har også varslet sympatikonflikt mod kommunerne.

– Læs mere om konflikten på fagforeningens hjemmeside: www.foa.dk/sosu

Ny trepartsaftale giver færre praktikpladser

Antal elever på SOSU-hjælperuddannelsen er dykket kraftigt det seneste år.

Om den nye dimensioneringsaftale ændrer på det, er tvivlsomt.

For antal praktikpladser falder markant i forhold til den gamle aftale

AF DORTHE KIRKGAARD NIELSEN

FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

Den 31. august kom en ny trepartsaftale for social- og sundhedsuddannelserne endelig i hus. Da Regeringen, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner og LO blev enige om en dimensionering – et minimumsantal af praktikpladser.

FOA Social- og Sundhedsafdelingen er glad for, at det langt om længe er lykkedes at få en dimensioneringsaftale, efter næsten et år uden en aftale. Den tidligere aftale udløb med udgangen af september 2015 som led i erhvervsuddannelsesreformen.

"Det her år uden en dimensioneringsaftale har ikke fungeret, så vi er rigtig glade for, at der endelig er kommet en ny aftale, men vi er bekymret for antallet af praktikpladser, som er langt lavere end tidligere", siger Tina Græsted, næstformand i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

Hvor den tidligere dimensionering indeholdt aftale om minimum 3965 praktikpladser til social- og sundhedsassistenter, indeholder den nye en aftale om 5000 årlige

pladser. En stigning på 1035 pladser. Til gengæld falder antallet af praktikpladser til social- og sundhedshjælpere fra tidligere 7317 årlige pladser til 2200. Dertil skal lægges en mulighed for 300 ekstra på de offentlige områder, og de private aktører skønnes at uddanne 200 social- og sundhedshjælpere. I alt minimum 3582 færre praktikpladser på social- og sundhedsområdet end tidligere.

"Samlet set er det langt færre end tidligere, og det er selvfølgelig bekymrende, men aftalen er lavet ud fra kom-

BEKYMNINGER. Tina Græsted, næstformand i FOA Social- og Sundhedsafdelingen frygter, der vil blive uddannet alt for få social- og sundhedshjælpere.

muner og regioners prognoser, så hvis de har ret i deres prognoser, har vi som fagforening naturligvis ingen interesse i at uddanne til arbejdsløshed", siger Tina Græsted.

SKYDE I FODEN

Panderynkerne er dog forholdsvist dybe. For det er ingen hemmelighed, at andelen

af ældre stiger de kommende år, og der er allerede tegn på personalemangel på social- og sundhedsområdet flere steder.

"Med de fremtidsudsigter kan man godt frygte, at vi lige om lidt har skudt os selv i foden ved at uddanne alt for få. Samtidig kan kvaliteten ude på skolerne meget hurtigt dale. For får de ikke et tilstrækkeligt antal elever, så skærer de i både hold og tilbud", mener Tina Græsted.

Om dimensioneringsaftalen løser problemet, man har set det seneste år – med

Markant fald i antal SOSU-elever

styrtdyk på uddannelsen til social- og sundhedshjælper, ved Tina Græsted ikke.

"Antal praktikpladser i dimensioneringen er langt lavere, så det er tvivlsomt, men vi har behov for social- og sundhedshjælpere – de kloge hænder, og vi har brug for en uddannelse, som ikke er boglig. For ellers risikerer vi at stå med en masse ikke-uddannede på sigt", mener hun.

TOÅRIG AFTALE

Den nye aftale gælder fra den 1. januar 2017 til den 31. december 2018. Den tidligere varede fem år.

"En meget kortvarig aftale, når det har taget så lang tid at få forhandlet en ny på plads. Omvendt har man så mulighed for at justere op der, hvis prognoserne slår helt fejl, mener Tina Græsted.

Aftaleparterne skal i foråret 2018 drøfte en fremtidig, flerårig dimensionering.

LO HAR FORHANDLINGSRETTE

I forhold til forhandling af dimensioneringsaftalen har LO – Landsorganisationen i Danmark forhandlingskompetencen. Den er en del af trepartsaftalen mellem regering, arbeidstager og arbejdsgiver. Så FOA kan udelukkende presse på for en aftale, men ikke forhandle selv.

Som beskrevet i forrige nummer af infoa falder antallet af elever på uddannelsen til social- og sundhedshjælperuddannelsen markant. I august udsendte Undervisningsministeriet nye tal for praktikpladssituationen inden for erhvervsuddannelserne, og ministeriets tal viser tendensen endnu tydeligere.

Hvor antallet af indgåede uddannelsesaftaler på alle erhvervsuddannelser er faldet med 3 procent i perioden maj 2015 til maj 2016, så er antallet på SOSU-området faldet med 26 procent.

Kigger man på indgåede aftaler på de tre forudgående måneder – i stedet for over et år – så er det generelle fald på alle uddannelser på 8 procent, men på SOSU-området er faldet på 39 procent.

PASS (Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen) har kigget nærmere på tallene, og deres opgørelse viser, at der sker en stigning i antal aftaler for social- og sundhedsassistenter, men et meget kraftigt fald i antal indgåede uddannelsesaftaler for social- og sundhedshjælpere.

Ser man på året fra maj 2015 til maj 2016, er der en stigning på 2 procent for social- og sundhedsassistenter, men et fald på 48 procent på social- og sundhedshjælpere. Zoomer man ned på de tre forudgå-

ende måneder, siger tallene minus 70 procent for social- og sundhedshjælper og plus 48 procent for social- og sundhedsassistent.

MANGE ÅRSAGER

Hos FOA Social- og Sundhedsafdelingen er man meget opmærksom på nedgangen og tror, at den markante nedgang skyldes flere ting.

"Mange ting spiller ind, men faldet hænger til dels sammen med en stor usikkerhed på området. Med nye uddannelser, usikkerhed om, hvad man skal kunne, manglende dimensioneringsaftale, og hvor man skal gå hen for at komme i gang med uddannelsen", mener Tina Græsted, næstformand i FOA Social- og Sundhedsafdelingen.

"Tidligere skulle man henvende sig på skolen for både at starte i skole og få en uddannelsesaftale, nu skal man ud i den enkelte kommune og have lavet en aftale, og man kan ikke starte på skolen, før man har en sådan aftale, og det er langt vanskeligere at overskue".

"Samtidig er det et kæmpe problem for de voksne elever, at de skal læse grundforløbet på SU, men det problem kan imødegås. For kommunerne må gerne indgå uddannelsesaftaler helt fra begyndelsen af uddannelsen, så eleverne får elevløn hele tiden. Det gør kommunerne bare ikke,

selvom de bliver kompenseret for stort set alle udgifter via AUB (Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag)", forklarer Tina Græsted.

02-KRAV ER GODT

Foreningen Danske SOSU-skoler har peget på karakterkravet på 02 i dansk og matematik som en af begrundelserne for det markante fald i antal elever.

"Selvfølgelig er det et problem for de ansøgere, der ikke kan dansk, men omvendt mener jeg også, at man skal kunne læse og skrive på dansk for at tage den her uddannelse, så problemet er ikke karakterkravet", siger Tina Græsted.

"Netop karakterkravet gør jo også, at kommunerne ikke kan bruge SOSU-uddannelsen som skraldespand og aktiveringsindsats, og det er godt", mener hun.

Andre ting kan også spille ind; små ungdomsårgange, ny beskæftigelsesreform og almindelige markeds kræfter.

"Det er nemmere at få job som ufaglært end bare for nogle år siden, og det kan også spille ind på, hvor mange der søger ind", siger Tina Græsted.

STADIG KOMMUNER

Med den netop indgåede dimensioneringsaftale er det fortsat de enkelte kommuner, der skal lave uddannelsesaftalerne med de enkelte elever.

»Kurset er for alle«

Social- og sundhedsassistent Ruta Rasmussen er ikke i tvivl om, at kurset "Bliv eksamensklar – få styr på nerverne" hjalp hende med at klare eksamenspresset, da hun afsluttede uddannelsen til social- og sundhedsassistent i sommer

AF LISE LOTTE BLICHER BENDTSEN
FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

"Hun er et fantastisk menneske med et afslappet kropssprog, et smil, der smitter og meget lyttende".

Social- og sundhedsassistent Ruta Rasmussen er

lutter rosende ord, når hun skal fortælle om kurset "Bliv eksamensklar – få styr på nerverne", som hun deltog i før sommer. Hun er så begejstret, at hendes anbefaling også hurtigt kommer til at handle om underviser cand. psych. Eva-Andrea Vogelgesang Erichsen, der på alle

måder har været den bedste underviser.

Ruta Rasmussen valgte at tilmelde sig kurset, fordi hun var nysgerrig, men også fordi hun havde brug for at komme fri af den angst, hun følte, når hun gik til eksamen. Og det lykkedes i så høj grad, at hun blandt andet fik

karaktren 12 ved den afsluttende eksamen på social- og sundhedsassistentuddannelsen i sommer. Hun var nemlig helt rolig og kunne bruge sine kræfter på at huske, det hun havde lært.

PRAKTISKE ØVELSER

På kurset blev deltagerne

introduceret til yogaøvelser, hukommelsesteknikker og kropssprog for blot at nævne nogle af de vigtigste ting.

FOA SOSU-KURSUS. Social- og sundhedsassistent Ruta Rasmussen er utrolig glad for kurset "Bliv eksamensklar – få styr på nerverne".

Senere var der praktiske øvelser – hjemme som på kurset. Ruta Rasmussen øvede sig på eksamenssituationen, en anden øvede sig i at gå til jobsamtale og en tredje øvede sig i at håndtere problemer på arbejdspladsen. Umiddelbart meget forskellige ting, men alt sammen situationer, hvor nervøsiteten hurtigt kan tage over og ødelægge præstationen.

"Alle mennesker kan have gavn af kurset, for du kan bruge det til meget. Også når du eksempelvis skal holde en tale", forklarer Ruta Rasmussen, der i forbindelse med eksaminerne i sommer også hjalp nogle af de andre elever med øvelser, inden de gik ind til eksamen. Det hjalp dem med at få en højere karakter, bemærker Ruta Rasmussen.

HUSKETEKNIKKER

For Ruta Rasmussen var

det især koncentrationsproblemerne, der spændte ben for hendes eksamenspræstation. Men med nogle husketeknikker, hvor man vælger enkelte ord af betydning, blev det bagefter lettere for hende at huske teksten. Ruta Rasmussen fik den håndsækning, hun havde brug for, så hun kunne koncentrere sig om det, de havde lært.

En helt fantastisk teknik, som Ruta Rasmussen gerne deler med andre.

Og hvis du som læser er nysgerrig, så kan hun, på det varmeste, anbefale bogen; "Memo – den nemme vej til bedre hukommelse" af forfatteren Oddbjørn By. En bog som hun fik anbefalet på kurset, og en bog som har hjulpet hende til at huske bedre og som sikkert også kan hjælpe andre.

»Bliv eksamensklar – få styr på nerverne«

Fagforeningen udbyder kurset "Bliv eksamensklar – få styr på nerverne". Kurset er ganske gratis og vil i løbet af fire tirsdage aftener ruste dig til at blive god til at gå til eksamen.

Næste kursus starter tirsdag den 25. oktober og løber frem til og med tirsdag den

15. november. Alle dage fra kl. 17.00–20.00.

Tilmeld dig på fagforeningens hjemmeside; www.foa.dk/sosu. Du finder fagforeningens kurser ved at klikke på fanen: "Kurser i FOA SOSU" – pladserne bliver fordelt efter princippet "først til mølle".

infoa

Udgives af
FOA – Fag og Arbejde
Social- og Sundhedsafdelingen

Ansvarshavende:
Mari-Ann Petersen, formand

Redaktør:
Lise Lotte Blicher Bendtsen, DJ
E-mail: llbb@foa.dk
Tlf. 4697 2182

Layout: Karen Hedegaard, DJ

Tryk: Scanprint

Oplag: 18.600

ISSN 1398-7011

DANSKE MEDIER

Indlæg til infoa nr. 4-2016 skal være redaktionen i hænde senest fredag den 7. oktober 2016.

infoa nr. 4-2016 udkommer mandag den 31. oktober 2016.

Alle annonceforespørgsler skal rettes til journalist Lise Lotte Blicher Bendtsen.

Tlf. 4697 2182. E-mail: llbb@foa.dk

FORSIDE:
BRANDON POBLETE, EUX-ELEV
PÅ SØPU KØBENHAVN

FOTOGRAF: MARK KNUDSEN/MONSUN

Åbent Hus i Seniorklubben

Mandag den 24. oktober er det 20 år siden, at FOA Social- og Sundhedsafdelingens Seniorklub blev dannet. Det fejrer vi i Seniorklubben med et Åbent Hus arrangement, hvor der bliver mulighed for at møde gamle kollegaer i festligt lag.

Seniorklubben blev dannet kort efter, at FOA havde afholdt forbundets 1. ordinære kongres i oktober 1996. Seniorklubberne fra Husligt Arbejder Forbund afd. 1, Husligt Arbejder Forbund afd. 3 og fra Foreningen for Sygehjælpere i Storkøbenhavn gik nemlig sammen og blev til en stor seniorklub den 24. oktober 1996.

FÆLLESSANG I SENIORKLUBBEN 2015.

Musiker Thomas Negrijn spillede og sang for, da den danske sangskat blev endevendt sammen med seniorklubbens medlemmer.

ÅBENT HUS ARRANGEMENTET AFHOLDES PÅ DAGEN:

Mandag den 24. oktober – kl. 13.30-16.00 i FOA Social- og Sundhedsafdelingen, Godthåbsvej 15, Frederiksberg. I Mødesalen, opgang E, 2. sal.

Tidligere, nuværende og kommende medlemmer, ligesom fagforeningens personale er meget velkomne. Seniorklubben byder på en bid mad og lidt at drikke.

*Vi ses til jubilæet
Seniorklubbens bestyrelse*

Senior- klubben

Medlemmerne af Seniorklubben mødes fast den anden tirsdag i måneden fra september til maj måned til foredrag, film, musik og banko. Derudover er der også den årlige julefrokost på Hotel Admiralen og den årlige skovtur.

Klubben er for medlemmer af fagforeningen, der er gået på folkepension, efterløn eller førtidspension.

Ønskes yderligere oplysninger, kan man kontakte Seniorklubbens formand Sine Eriksen på telefon: 2577 9426 eller via e-mail: sine.eriksen@webspeed.dk. Det er også muligt at få oplysninger hos kasserer Aase Meimoun på telefon: 2561 4332.

Det er også muligt at læse mere om Seniorklubben og de mange arrangementer på fagforeningens hjemmeside: www.foa.dk/sosu. Klik på fanen "Klubber/Netværk".